

**Bosna i Hercegovina
Brčko distrikt BiH
URED-KANCELARIJA ZA REVIZIJU
JAVNE UPRAVE I INSTITUCIJA
u Brčko distriktu BiH**

**Босна и Херцеговина
Брчко дистрикт БиХ
КАНЦЕЛАРИЈА-УРЕД ЗА РЕВИЗИЈУ
ЈАВНЕ УПРАВЕ И ИНСТИТУЦИЈА
у Брчко дистрикту БиХ**

Islahijet 8, telefon 049 218-220, faks 049 218-438
Ислахијет 8, телефон 049 218-220, факс 049 218-438
www.revizija-bd.ba

Број: 01-02-03-13- 470 /15
Р: 06-06; 02-06; 04-06/15

**ИЗВЈЕШТАЈ О РЕВИЗИЈИ ФИНАНСИЈСКОГ ПОСЛОВАЊА
Дирекције за финансије Брчко дистрикта БиХ
за период 1. јануар – 31. децембар 2014. године**

Брчко, септембра 2015. године

САДРЖАЈ

<u>ИЗВЈЕШТАЈ НЕЗАВИСНОГ РЕВИЗОРА</u>	3
<u>1. РЕЗИМЕ ДАТИХ ПРЕПОРУКА</u>	5
<u>2. УВОД</u>	7
<u>3. ОПШТИ ДИО</u>	7
<u>4. ПРЕДМЕТ, ЦИЉ И ОБИМ РЕВИЗИЈЕ</u>	7
<u>5. ОСВРТ НА НАЛАЗЕ И ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА ПРЕПОРУКА РЕВИЗИЈЕ ФИНАНСИЈСКОГ ПОСЛОВАЊА ЗА 2013. ГОДИНУ</u>	8
<u>6. НАЛАЗИ И ПРЕПОРУКЕ</u>	9
<u>6.1. Руководство и систем интерних контрола</u>	9
<u>6.2. Усклађеност са законским и другим прописима</u>	10
<u>6.3. План и реализација планом предвиђених задатака</u>	11
<u>6.4. Приходи и примици</u>	12
<u>6.5. Планирање и извршење текућег и капиталног буџета</u>	12
<u>6.5.1. Издаци за бруто плате и накнаде</u>	13
<u>6.5.2. Издаци за службена путовања</u>	13
<u>6.5.3. Издаци за енергију</u>	13
<u>6.5.4. Издаци за комуналне услуге</u>	14
<u>6.5.5. Издаци за текуће одржавање</u>	14
<u>6.5.6. Издаци за уговорене услуге</u>	15
<u>6.6. Поступци принудне наплате прекршајних налога</u>	16
<u>6.7. Годишњи попис средстава и извора средстава на дан 31.12.2014. године</u>	17
<u>7. КОМЕНТАР</u>	18
<u>8. ПРИЛОЗИ ИЗВЈЕШТАЈА О РЕВИЗИЈИ</u>	19

Bosna i Hercegovina
Brčko distrikt BiH
URED-KANCELARIJA ZA REVIZIJU
JAVNE UPRAVE I INSTITUCIJA
u Brčko distriktu BiH

Босна и Херцеговина
Брчко дистрикт БиХ
КАНЦЕЛАРИЈА-УРЕД ЗА РЕВИЗИЈУ
ЈАВНЕ УПРАВЕ И ИНСТИТУЦИЈА
у Брчко дистрикту БиХ

Islahijet 8, telefon 049 218-220, faks 049 218-438
Ислахијет 8, телефон 049 218-220, факс 049 218-438
www.revizija-bd.ba

МЕНАЏМЕНТУ ДИРЕКЦИЈЕ ЗА ФИНАНСИЈЕ БРЧКО ДИСТРИКТА БиХ

ИЗВЈЕШТАЈ НЕЗАВИСНОГ РЕВИЗОРА

Предмет ревизије

Извршили смо ревизију финансијског пословања Дирекције за финансије Брчко дистрикта БиХ (у даљем тексту: Дирекција за финансије) за период **1. јануар – 31. децембар 2014.** године, те ревизију усклађености пословања с важећим законским и другим релевантним прописима.

Одговорност руководства

Директор Дирекције за финансије је одговоран за финансијско пословање Дирекције за финансије и усклађеност пословања с важећим законским и другим релевантним прописима, програмом рада и одобреним позицијама буџета. Ова одговорност обухвата: осмишљавање, примјену и одржавање интерних контрола које су релевантне за спречавање и откривање материјално значајних грешака у финансијском пословању Дирекције за финансије, као и примјереност и понашање ревидиране Дирекције за финансије над средствима и имовином која јој је дата на управљање.

Одговорност ревизора

Наша је одговорност да изразимо мишљење о финансијском пословању на основу извршене ревизије. Ревизију смо извршили у складу са Законом о ревизији јавне управе и институција у Брчко дистрикту БиХ („Службени гласник Брчко дистрикта БиХ“ бројеви 40/08 и 29/14) и примјењивим оквиром ISSAI ревизијских стандарда. Ови стандарди налажу да радимо у складу са етичким захтјевима и да ревизију планирамо и извршимо на начин који омогућава да се, у разумној мјери, увјеримо да финансијско пословање не садржи материјално значајне погрешке, те да је пословање усклађено с важећим законским и другим релевантним прописима.

Ревизија укључује спровођење поступака ради прибављања ревизорских доказа о усклађености финансијског пословања са законским и другим релевантним прописима, одобреним и извршеним позицијама буџета и извршавање послова из своје надлежности. Избор поступка је заснован на ревизорском просуђивању, укључујући процјену ризика материјално значајних погрешака у финансијском пословању. Приликом процјене ризика, ревизор разматра интерне контроле које су релевантне за

финансијско пословање, ради осмишљавања ревизорских поступака који су одговарајући у датим околностима, и задовољавају стандарде ревизије.

Сматрамо да су прибављени ревизорски докази довољни и одговарајући и да обезбјеђују основ за наше ревизорско мишљење.

Основ за изражавање мишљења с резервом:

Дирекција за финансије није извршила обавезе из своје надлежности, прописане одредбама 12 Закона о Дирекцији за финансије, које се односе на:

- Доношење подзаконских аката о начину сачињавања и оквирним износима кварталних оперативних планова, условима стицања и одузимања лиценци за рад ревизора и ревизорских предузећа и друга питања ревизије у складу са одредбама члана 13 Закона о рачуноводству и ревизији у Брчко дистрикту БиХ;
- Усаглашавање организационог плана Дирекције за финансије са Законом о Дирекцији за финансије;
- Усаглашавање Упутства о доношењу одлуке о унутрашњој прерасподјели одобрених буџетских средстава са Законом о буџету и Законом о извршењу буџета за текућу годину.

Дирекција за финансије је остварила прекорачење одобреног буџета на позицији уговорених услуга у износу 479.570,19 КМ, насталог због исплате издатака за судске пресуде и поравнања у износу 3.178.782,89 КМ што је за 486.602,68 КМ више од одобрених средстава за ове намјене.

Дирекција за финансије је, у оквиру издатака за експропријацију некретнина по основу судских пресуда и поравнања, на терет расхода признала и износ од 1.019.820,89 КМ који се односи на стицање имовине чиме је нарушена фер презентација финансијских извјештаја у дијелу структуре издатака и вриједности имовине Брчко дистрикта БиХ.

Мишљење с резервом

По нашем мишљењу у финансијском пословању Дирекције за финансије у току 2014. године, осим ефеката навода у претходној тачки, није било значајних неусаглашености с важећом законском регулативом и одобреним позицијама буџета.

Замјеници главног ревизора

Амра Илић, дипл. ек.

Мр сц. Саво Грујић, дипл. ек.

Главни ревизор

Некир Суљагић, дипл. ек.

1. РЕЗИМЕ ДАТИХ ПРЕПОРУКА

Извршеном ревизијом финансијског пословања Дирекције за финансије у 2014. години, констатовали смо одређене пропусте и неправилности. Ради отклањања истих, дајемо сљедеће препоруке:

Потребно је побољшати функционисање система интерних контрола ради отклањања утврђених недостатака у дијелу: досљедне примјене и документовања постојећих контролних процедура, доношења упутства о начину сачињавања финансијских планова и правилника о стицању и одузимању лиценци за рад ревизора, као и досљедне примјене Закона о Дирекцији за финансије Брчко дистрикта БиХ, Закона о Трезору Брчко дистрикта БиХ и Закона о државној служби у органима управе Брчко дистрикта БиХ.

Потребно је да Дирекција за финансије изврши усклађивање Организационог плана са Законом о Дирекцији за финансије Брчко дистрикта БиХ, у дијелу броја организационих јединица.

Потребно је поштовати одредбе Закона о Дирекцији Брчко дистрикта БиХ, у дијелу доношења Правилника о примјени Закона о рачуноводству и ревизији у Брчко дистрикту БиХ.

Потребно је Упутство о доношењу одлуке о унутрашњој прерасподјели одобрених буџетских средстава, усагласити са Законом о буџету Брчко дистрикта БиХ и Законом о извршењу буџета Брчко дистрикта БиХ за текућу годину.

Потребно је предузети потребне мјере за стварање претпоставки за досљедно и правовремено извршавање свих законских обавеза из надлежности Дирекције за финансије.

Потребно је образложењем извршења буџета Дирекције за финансије обухватити све приходе и примитке из надлежности Дирекције за финансије.

Потребно је приликом сачињавања образложења о извршењу буџета досљедно примијенити одредбе Правилника о финансијском извјештавању и годишњем обрачуну буџета, а нарочито у дијелу обухватања свих прихода и примитака, као и расхода и издатака који се односе на текућу годину и суштинског образложења узрока и посљедица одступања значајних позиција у односу на одобрени буџет и извршење из претходне године.

Потребно је преусмјеравање средстава вршити на основу потреба финансирања дјелатности Дирекције за финансије и расположивости средстава, прије стварања обавеза.

Потребно је издатке за службена путовања извршавати досљедном примјеном Одлуке о врсти и висини накнада трошкова службеног путовања у органима јавне управе Брчко дистрикта БиХ у погледу благовременог издавања налога за путовање, попуњавања свих битних елемената налога, признавања висине издатака на основу приложене документације, као и претходног обезбјеђења буџетских средстава.

Потребно је приликом извршавања издатака за енергију благовремено обезбиједити расположивост одобрених средстава, као и досљедно спровођење и документовање спроведених контролних активности у дијелу пријема уговорених количина и квалитета уља за ложење.

Потребно је приликом признавања издатака за комуналне услуге обезбиједити релевантне доказе о постојању њихове потребе за обављање дјелатности Дирекције за финансије а за евентуалне разлике теретити лица одговорна за њихов настанак.

Потребно је поступке набавки услуга одржавања софтвера завршавати прије настанка пословне године на коју се односе ради досљедне примјене законских прописа и правовременог документовања врсте, обима и квалитета извршених услуга.

Потребно је планирати потребна средства за извршење судских пресуда и поравнања на основу исказаних реалних потреба и процјена у складу с њиховом суштином, те обезбиједити континуирано праћење извршења буџета и благовремено обезбјеђење недостајућих средстава предлагањем ребаланса за текућу годину.

Потребно је, приликом стицања имовине у судском поступку експропријације земљишта, издатке за експропријацију планирати и признавати у складу са њиховом суштином, те као такве укључити у финансијске извјештаје у складу са одредбама МРС-ЈС 1 – Презентација финансијских извјештаја, на терет припадајућих капиталних пројеката.

Потребно је обрачун валоризације основице за обрачун затезних камата вршити досљедном примјеном Закона о висини стопе затезне камате у погледу периода на који се односи.

Потребно је обезбиједити претпоставке да се благовремено и свеобухватно покрећу и спроводе поступци принудне наплате из надлежности Дирекције за финансије у складу са одредбама Упутства о раду Пореске управе Дирекције за финансије Брчко дистрикта БиХ.

Потребно је попис имовине планирати и вршити на начин и у роковима прописаним Упутством о раду пописних комисија и обављању пописа средстава, потраживања и обавеза.

2. УВОД

Обавили смо ревизију финансијског пословања Дирекције за финансије на основу овлашћења датих Законом о ревизији јавне управе и институција у Брчко дистрикту БиХ и другим релевантним прописима на основу годишњег плана ревизија. Ревизија је примјеном адекватних метода, обављена у периоду април и јул 2015. године.

3. ОПШТИ ДИО

Дирекција за финансије успостављена је као орган јавне управе Дистрикта.

Дирекцију за финансије чине:

- Канцеларија директора Дирекције;
- Трезор;
- Пореска управа и
- Стручна служба Дирекције.

Надлежности Дирекције за финансије су:

- прикупљање и расподјела јавних прихода Дистрикта;
- спровођење политике у области финансија Дистрикта;
- доношење прописа за спровођење из области финансија и њихово објављивање у Службеном гласнику Брчко дистрикта БиХ;
- спровођење закона и других прописа;
- давање мишљења о примјени прописа из области финансија;
- подношење извјештаја Скупштини о расположивости прихода за годишњи буџет;
- учествовање у припреми предлога годишњег буџета у координацији са замјеником градоначелника Дистрикта;
- достављање извјештаја о извршењу буџета у складу са законом, а за потребе градоначелника Дистрикта;
- потврђивање расположивости средстава за све расходе, трансфере, инвестиције и кретања средстава Дистрикта на свим рачунима Дистрикта;
- обављање других надлежности у складу са Статутом и законом.

На дан 31. 12. 2014. године, Дирекција за финансије је имала 115 запослених, а према Организационом плану предвиђено је 126 запослених.

4. ПРЕДМЕТ, ЦИЉ И ОБИМ РЕВИЗИЈЕ

Предмет ревизије је финансијско пословање у **2014.** години, у дијелу планирања и извршења буџета, оцјене система интерних контрола, као и усклађености пословања из своје надлежности са законским и другим релевантним прописима.

Циљ ревизије финансијског пословања Дирекције за финансије је да омогући ревизору да на основу прикупљених доказа изрази мишљење о томе да ли је финансијско пословање обављено у складу са законским важећим прописима као и примјереног понашања директора Дирекције за финансије над средствима и

имовином Брчко дистрикта БиХ. Поред тога ревизија је планирана и извршена са циљем прибављања реалног основа за оцјену да ли су предузете све мјере за намјенско трошење буџетских средстава за сврхе за које је дато овлашћење доношењем буџета, те давања препорука за даљи рад с посебним нагласком на што ефикаснију заштиту јавне имовине и економично трошење јавних средстава путем јачања интерних контрола.

Обим ревизије је утврђен интерним планским документима ревизије финансијског пословања за 2014. годину.

С обзиром да се ревизија обавља провјерама на бази узорака и да постоје инхерентна ограничења у рачуноводственом систему и систему интерних контрола, постоји могућност да поједине материјално значајне грешке могу остати неоткривене.

5. ОСВРТ НА НАЛАЗЕ И ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА ПРЕПОРУКА РЕВИЗИЈЕ ФИНАНСИЈСКОГ ПОСЛОВАЊА ЗА 2013. ГОДИНУ

У току ревизије финансијског пословања Дирекције за финансије за 2014. годину, извршена је провјера имплементације препорука датих у Извјештају о ревизији за **2013.** годину. Утврдили смо да је Дирекција 14. јула 2014. године донијела Акциони план за реализацију препорука ревизије по ревизорском извјештају за период 1. јануар – 31. децембар 2013. године.

- Дирекција за финансије није донијела подзаконске акте, правила и процедуре из своје надлежности, ради прецизнијег дефинисања одређених области пословања и обезбјеђења ефикасне и досљедне примјене законских прописа, што се односи на:
 - a) упутство буџетским корисницима о начину сачињавања и оквирним износима кварталних финансијских планова предвиђено одредбама Закона о Трезору Брчко дистрикта БиХ, ради елиминисања пропуста код планирања, праћења и извјештавања о управљању и потрошњи одобрених буџетских средстава и
 - b) правилник којим би били дефинисани услови стицања и одузимања лиценци за рад ревизора и ревизорских предузећа, начин обезбјеђивања квалитета ревизије и ревизорских предузећа и друга питања ревизије, у складу са одредбама члана 13 Закона о рачуноводству и ревизији у Брчко дистрикту БиХ.
- Није извршено усаглашавање одредаба члана 2 тачке 5 Упутства о доношењу одлуке о унутрашњој прерасподјели одобрених буџетских средстава, са одредбама члана 29 Закона о буџету Брчко дистрикта БиХ и одредбама члана 16 Закона о извршењу буџета Брчко дистрикта БиХ за текућу годину.
- Није извршено усклађивање Организационог плана Дирекције за финансије са Законом о Дирекцији за финансије Брчко дистрикта БиХ, у дијелу броја организационих јединица (члан 2 Организационог плана са одредбама члана 5 Закона), такође није извршено међусобно усклађивање одредаба чланова 5, 7 и 8 наведеног организационог плана.

- Дирекција за финансије није успоставила процедуру правилног признавања стицања имовине у поступку судског одлучивања о накнади за експроприсане некретнине.

Остале препоруке, дате у Извјештају о ревизији финансијског пословања Дирекције за финансије за 2013. годину, највећим дијелом су имплементиране.

6. НАЛАЗИ И ПРЕПОРУКЕ

6.1. Руководство и систем интерних контрола

Ради остварења програмских циљева рада, као и економичног, ефикасног и ефективног трошења јавних средстава неопходно је имати успостављен функционалан систем интерне контроле, који је одговорност менаџмента. Фактор који највише утиче на функционалност истог је повољно контролно окружење а исто највише долази до изражаја кроз организациону структуру, начин руковођења, преношење овлашћења, вредновање резултата рада, систем награђивања и поштовање постојећих законских прописа. Организационим планом Дирекције за финансије Брчко дистрикта БиХ (у даљем тексту: Организациони план) је утврђена унутрашња организација Дирекције за финансије, која обухвата организационе јединице, њихов дјелокруг, систематизацију радних мјеста, руковођење Дирекцијом за финансије и организационим јединицама, одговорност за рад и руковођење, стручни колегијум, сарадњу у вршењу послова, програмирање и планирање рада, радне односе и дисциплинску одговорност.

Начин рада и послови који су у надлежности Дирекције за финансије уређени су Законом о Дирекцији за финансије Брчко дистрикта БиХ, Законом о Трезору Брчко дистрикта БиХ и Законом о Пореској управи Брчко дистрикта БиХ и Организационим планом Дирекције за финансије Брчко дистрикта БиХ.

Службе интерне контроле су успостављене на основу Организационог плана Дирекције за финансије, а начин рада служби интерних контрола регулисан је Правилником о интерним контролама у Дирекцији за финансије Брчко дистрикта БиХ и Правилником о интерним контролама у Пореској управи Брчко дистрикта БиХ.

Након спроведене ревизије финансијског пословања Дирекције за финансије за 2014. годину, утврђено је да систем интерне контроле није на задовољавајућем нивоу у дијелу досљедне примјене законских и подзаконских аката, а што се огледа у сљедећем:

- неусклађеност организационог плана са Законом о Дирекцији за финансије;
- неједнообразна и недосљедна примјена прописа приликом одобравања и признавања издатака за дневнице на службеном путовању,
- недосљедна примјена и спровођење контролних процедура приликом пријема уља за ложење за загријавање просторија;
- признавање дијела трошкова телефонских услуга које нису повезане са обављањем основне дјелатности Дирекције за финансије;
- увођење у посао понуђача за текуће одржавање апликативних софтвера вршено је прије завршетка поступка набавке и потписивања уговора;

- исплате по судским рјешењима за експропријацију земљишта, у износу од 1.159.818,77 КМ, признате су као расходи текућег обрачунског периода, иако се износ од најмање 1.019.820,89 КМ односи на основну вриједност експроприсаних некретнина, и испуњавају услове за признавање средстава;

- неблаговремено (накнадно) доношење одлука о преузмјеравању средстава којим се накнадно верификују прекорачења појединачних буџетских позиција;

- неблаговремено усклађивање обавеза по основу судских пресуда и поравнања са одобреним буџетом.

Осим наведеног, поједини подзаконски акти, правила и процедуре нису донесени, као што је констатовано и у претходној ревизији, чиме су одређене области пословања недовољно и непрецизно дефинисане, како би се обезбиједила примјена законских прописа, што се првенствено односи на:

- упутства буџетским корисницима о начину сачињавања и оквирним износима кварталних финансијских планова како би се избјегли пропусти код: планирања, праћења и извјештавања о управљању и потрошњи одобрених буџетских средстава;
- правилник којим би били дефинисани услови стицања и одузимања лиценци за рад ревизора и ревизорских предузећа, начин обезбјеђивања квалитета ревизије и ревизорских предузећа и друга питања ревизије.

Потребно је побољшати функционисање система интерних контрола ради отклањања утврђених недостатака у дијелу: досједне примјене и документовања постојећих контролних процедура, доношења упутства о начину сачињавања финансијских планова и правилника о стицању и одузимању лиценци за рад ревизора, као и досједне примјене Закона о Дирекцији за финансије Брчко дистрикта БиХ, Закона о Трезору Брчко дистрикта БиХ.

6.2. Усклађеност са законским и другим прописима

Дирекција за финансије је организована у складу с чланом 2 Организационог плана, односно организациони дијелови Дирекције за финансије су: Канцеларија директора, Стручна служба Дирекције, Трезор и Пореска управа. Као и у претходним ревизијама, указујемо да Организациони план није усклађен са Законом о Дирекцији за финансије Брчко дистрикта БиХ, односно одредбе члана 2 Организационог плана нису у складу са одредбама члана 5 Закона о Дирекцији за финансије Брчко дистрикта БиХ, у дијелу броја организационих јединица.

Потребно је да Дирекција за финансије изврши усклађивање Организационог плана са Законом о Дирекцији за финансије Брчко дистрикта БиХ, у дијелу броја организационих јединица.

Ревизијом смо утврдили да Дирекција за финансије, у оквиру својих надлежности прописаних одредбама члана 12 Закона о Дирекцији за финансије Брчко дистрикта БиХ, није донијела правилник о примјени Закона о рачуноводству и ревизији Брчко дистрикта БиХ, којим би били дефинисани услови стицања и одузимања лиценци за рад ревизора и ревизорских предузећа, начина обезбјеђивања квалитета ревизије и ревизорских предузећа и друга питања ревизије, што није у складу са одредбама

члана 13 Закона о рачуноводству и ревизији Брчко дистрикта БиХ. Као разлог наведена је застарјелост постојећег закона и потреба доношења новог закона за који је сачињен предлог и упућен у законску процедуру а његово доношење је ван надлежности Дирекције за финансије.

Потребно је поштовати одредбе Закона о Дирекцији Брчко дистрикта БиХ, у дијелу доношења правилника о примјени Закона о рачуноводству и ревизији у Брчко дистрикту БиХ.

Дирекција за финансије је, у складу са својом надлежношћу, донијела Упутство о доношењу одлуке о унутрашњој прерасподјели одобрених буџетских средстава, број: 02-04.1-94/10, 30. марта 2010. године. Наведеним упутством у члану 2 тачке 5 регулисано је да се прерасподјела издатака за комуналне услуге и енергију може вршити само у четвртном кварталу текуће године. Одредбама члана 29 Закона о буџету Брчко дистрикта БиХ и члана 16 Закона о извршењу буџета Брчко дистрикта БиХ регулисано је да се унутрашња прерасподјела издатака за комуналне услуге и енергију може вршити у задња три квартала текуће године. Наведено упућује на закључак, као што је констатовано и у претходној ревизији, да Упутство није усаглашено са Законом о буџету Брчко дистрикта БиХ и Законом о извршењу буџета за 2014. годину.

Потребно је Упутство о доношењу одлуке о унутрашњој прерасподјели одобрених буџетских средстава, усагласити са Законом о буџету Брчко дистрикта БиХ и Законом о извршењу буџета Брчко дистрикта БиХ за текућу годину.

6.3. План и реализација планом предвиђених задатака

Дирекција за финансије је, у складу са својим надлежностима, израдила Програм рада за 2014. годину и у децембру 2013. године га је доставила на усвајање Скупштини Брчко дистрикта БиХ.

Планом рада су, осим редовних, дефинисане и активности на изради и упућивању у законску процедуру сљедећих закона: Закон о играма на срећу, Закон о рачуноводству и ревизији Брчко дистрикта БиХ, Закон о интерном надзору Брчко дистрикта БиХ, Закон о извршењу буџета за 2014. годину; те измјени Закона о порезу на некретнине, Закона о платним трансакцијама, Закона о Дирекцији за финансије, Закона о Трезору, Закона о порезу на добит и Закона о порезу на доходак.

У складу са постављеним циљевима, по истеку године Дирекција за финансије је израдила Извјештај о раду у којем су обрађене активности које су спроведене током године.

Из Извјештаја о раду је видљиво да је Дирекција за финансије током 2014. године извршила циљеве који су конкретно дефинисани у оквиру редовне дјелатности, осим консолидације буџета и финансијских планова ванбуџетских фондова. Дирекција за финансије, такође, није у законском року поднијела финансијске извјештаје буџета Брчко дистрикта БиХ за 2014. годину.

Значајан дио циљева је дефинисан као припрема, наставак активности или учешће у планираним пројектима, тако да се не може поуздано утврдити степен извршења.

У оквиру законодавних активности у 2014. години, Дирекција за финансије је израдила и упутила Влади Брчко дистрикта БиХ смјернице за нови закон о буџету Брчко дистрикта БиХ.

Потребно је предузети потребне мјере за стварање претпоставки за досљедно и правовремено извршавање свих законских обавеза из надлежности Дирекције за финансије.

6.4. Приходи и примици

У оквиру надлежности Дирекције за финансије је прикупљање свих јавних прихода. У образложењу извршења буџета Дирекција је исказала реализацију прихода у износу од 4.114.783,06 КМ, што је у односу на план више за 12,7%. У приходе су укључени приходи од камата на депонована средства, приходи од такси и накнада и непланирани приходи. Непланирани приходи се односе на приходе од продатих таксених маркица и уплате за које се није могла поуздано утврдити буџетска организација на коју се односе. Узимајући у обзир да су у 2014. години приходи од директних пореза и накнада остварени у износу од 22.290.630,00 КМ констатујемо да образложењем нису адекватно обухваћени планирани и извршени износи директних пореза и других накнада и примитака из надлежности Дирекције за финансије.

Потребно је образложењем извршења буџета Дирекције за финансије обухватити све приходе и примитке из надлежности Дирекције за финансије.

6.5. Планирање и извршење текућег и капиталног буџета

Текући издаци Дирекције за финансије за 2014. годину одобрени су почетним буџетом у износу од 20.665.873,99 КМ, да би амандманима били умањени за 997.955,93 КМ тако да је коначан текући буџет одобрен у износу од 19.667.981,06 КМ. Текући издаци су извршени у износу од 19.886.716,32 КМ, што чини 98,46% извршења.

У оквиру наведених средстава на бруто плате и накнаде односи се 2.818.968,81 КМ, на исплате по основу обавеза за стару девизну штедњу 12.403.584 КМ и на судске пресуде и поравнања 3.156.451,56 КМ.

Приказ одобрених и извршених појединачних позиција расхода дат је у Табели број 1, која се налази у Прилогу извјештаја.

У току године Дирекција је извршила три преусмјеравања средстава у оквиру текућих издатака. Увидом у одлуке о преусмјеравању утврђено је да су исте доношене крајем квартала на који се односе и представљају накнадно нормативно регулисање прекорачења на појединим позицијама расхода у оквиру одобреног буџета.

Увидом у образложење о реализацији текућег и капиталног буџета уочено је да се односи на ставке на којима је извршено прекорачење одобреног износа и аналитичко рашчлањивање значајних текућих издатака и прихода по организационим дијеловима. Образложењем нису обухваћени капитални издаци извршени у 2014. години који су одобрени буџетом за 2013. годину.

Правилником о финансијском извјештавању и годишњем обрачуну буџета је утврђена обавеза Дирекције за финансије да, уз финансијске извјештаје, за потребе Владе, скупштинских комисија и других заинтересованих, достави текстуални извјештај у

коме ће се објаснити узроци и посљедице представљеног развоја финансијских величина, а посебно евентуална одступања остварених од одобрених буџетом прихода и расхода по организационој и економској класификацији.

У свом образложењу извршења буџета Дирекција за финансије је обухватила само позиције расхода на којима су евидентирана прекорачења одобрених износа, без детаљнијег образложења структуре трошкова, узрока непропорционалног извршења годишњег плана прихода и расхода, најважнијих узрока одступања извршења у односу на исти период претходне године и мјера неопходних за отклањање постојећих поремећаја.

Образложењем нису обухваћени приходи Дирекције за финансије, нити реализовани издаци буџета капиталних потреба одобрених, како за текућу годину на коју се односе финансијски извјештаји, тако и за средства одобрена у претходне двије године и која су реализована у 2014. години, тако да није поступљено у складу с важећим Правилником о финансијском извјештавању и годишњем обрачуна буџета

Потребно је приликом сачињавања образложења о извршењу буџета досљедно примијенити одредбе Правилника о финансијском извјештавању и годишњем обрачуна буџета, а нарочито у дијелу обухватања свих прихода и примитака, као и расхода и издатака који се односе на текућу годину и суштинског образложења узрока и посљедица одступања значајних позиција у односу на одобрени буџет и извршење из претходне године.

Потребно је преузмјеравање средстава вршити на основу потреба финансирања дјелатности Дирекције за финансије и расположивости средстава, прије стварања обавеза.

6.5.1. Издаци за бруто плате и накнаде

Издаци за бруто плате и накнаде одобрени су у износу 3.028.003,78 КМ а извршени у износу од 2.818.968,81 КМ или 93,10 %.

6.5.2. Издаци за службена путовања

Издаци за службена путовања одобрени су у износу 22.529,00 КМ а извршени у износу од 21.475,00 КМ или 95,3 %.

Увидом у путне налоге за службено путовање уочени су недостаци који се огледају у непостојању јединственог обрасца тако да се из појединих налога не може утврдити датум издавања или сврха путовања, постојању налога издатих након окончања службеног путовања, недосљедности у обрачуна висине дневнице у односу на обезбијеђеност исхране на службеном путовању, као и издавање налога уз постојање забиљешке о недостатку одобрених средстава на тој позицији.

Потребно је издатке за службена путовања извршавати досљедном примјеном Одлуке о врсти и висини накнада трошкова службеног путовања у органима јавне управе Брчко дистрикта БиХ у погледу благовременог издавања налога за путовање, попуњавања свих битних елемената налога, признавања висине издатака на основу приложене документације, као и претходног обезбјеђења буџетских средстава.

6.5.3. Издаци за енергију

Издаци за енергију одобрени су у износу 68.700,00 КМ а извршени у износу од 69.113,00 КМ или 100,6 %, то јест прекорачени су за 413,23 КМ.

Прекорачење је образложено кваром котловнице и кориштењем других грејних тијела.

Увидом у записник о пријему уља за ложење констатовано је да није успостављена ефективна и поуздана контрола с обзиром да у записнику нису правилно попуњена сва предвиђена поља и нису констатовани узроци одступања количина горива, те разлике података о регистрацијама возила у извјештају о количини и квалитету горива и отпремницама. Осим тога нечитки су датуми утовара у цистерну са терминала. Наведено указује да су проведене контролне активности формалног карактера и не осигуравају адекватну заштиту буџетских средстава одобрених за поменуте намјене.

Потребно је приликом извршавања издатака за енергију благовремено обезбиједити расположивост одобрених средстава, као и досједно провођење и документовање проведених контролних активности у дијелу пријема уговорених количина и квалитета уља за ложење.

6.5.4. Издаци за комуналне услуге

Издаци за комуналне услуге одобрени су у износу 168.600,00 КМ а извршени у износу од 154.446,76 КМ или 91,6 %. У оквиру комуналних услуга на поштарине се односи 88.885,55 КМ, телефонске услуге 61.276,31 КМ, одвоз смећа 5.307,12 КМ, потрошња воде 3.483,34 КМ и остале услуге 801,56 КМ.

Увидом у рачуне телефонских услуга уочено је непостојање листинга позива и присуство трошкова по основу обављених хуманитарних позива или допуна кредита припејд бројева без постојања забиљешки о оправданости истих и одобрења одговорних лица што указује на недостатке и пропусте у постојећим контролним активностима приликом извршења ових издатака.

Потребно је приликом признавања издатака за комуналне услуге обезбиједити релевантне доказе о постојању њихове потребе за обављање дјелатности Дирекције за финансије а за евентуалне разлике теретити лица одговорна за њихов настанак.

6.5.5. Издаци за текуће одржавање

Издаци за текуће одржавање одобрени су у износу 77.300,00 КМ, а извршени у износу од 66.821,45 КМ или 86,4%. Од извршеног износа на одржавање објеката односи се 6.813,77 КМ, на одржавање опреме 52.172,00 КМ и одржавање возила 7.835,68 КМ.

Увидом у рачуне услуга одржавања опреме – одржавање апликативних софтвера констатовано је да су исти извршавани на основу проведеног преговарачког поступка без објаве обавјештења о набавци, што је образложено постојањем ексклузивних права испоручилаца софтвера. Дио рачуна гласи на период прије закључивања уговора о обављању услуга што указује да Дирекција није благовремено покренула и окончала поступке набавки, али је због неопходности одржања континуитета процеса рада користила услуге испоручилаца софтвера прије закључивања уговора за 2014. годину.

Потребно је поступке набавки услуга одржавања софтвера завршавати прије настанка пословне године на коју се односе у циљу досједне примјене законских прописа и правовременог документовања врсте, обима и квалитета извршених услуга.

6.5.6. Издаци за уговорене услуге

Издаци за уговорене услуге одобрени су у износу 15.662.384,21 КМ а извршени у износу од 16.141.954,40 КМ или 103,1%.

Од наведеног износа на отплату обвезница по основу старе девизне штедње односи се 12.513.670,54 КМ, судске пресуде и поравнања 3.156.451,56 КМ, отплате дугова 182.617,80 КМ, компјутерске услуге 87.791,10 КМ, трошкови регистра вриједносних хартија 78.817,28 КМ, услуге чишћења 53.366,26 КМ, и остале услуге 69.266,86 КМ.

Исказано **прекорачење** је резултат извршења издатака за судска рјешења и поравнања који су у ревидираном периоду одобрени у износу 2.692.180,21 КМ, док су реализовани у износу 3.178.782,89 КМ, што представља прекорачење за 486.602,68 КМ или 18,07%.

Првобитно одобрена средства за судске пресуде и поравнања **искориштена су у првом кварталу 2014.** године, тако да су касније исплате вршене без обезбијеђених средстава. Седамнаестог јуна 2014. године, на предлог Дирекције Влада Брчко дистрикта БиХ је, на **37.** наставку 27. ванредне сједнице, донијела одлуку о давању сагласности Дирекцији за финансије за плаћања по основу правомоћних пресуда.

Од наведеног износа **на издатке за експропријацију земљишта** по основу судских спорова односи се најмање **1.159.818,77 КМ**, са укљученим затезним каматама и трошковима судских спорова. Издаци за експропријацију изворно се планирају у оквиру капиталног буџета Одјељења за просторно планирање и имовинско-правне послове. Редовно извршавање и извјештавање врши се на терет наведеног Одјељења.

Увидом у документацију утврдили смо, да се стицање некретнина на основу судске или вансудске нагодбе извршава на терет текућег буџета Дирекције за финансије, признавањем расхода текућег обрачунског периода. У оквиру расхода експропријације у периоду 1. јануар – 31. децембар 2014. године исказан је износ од **1.019.820,89 КМ** који представља износ основне накнаде без камата и трошкова поступка, те исти не може бити признат као расход текућег обрачунског периода, с обзиром да је резултат трансакције стицање имовине Брчко дистрикта БиХ од које се очекује остварење будућих економских користи или услужног потенцијала (Параграф 7 МРС-ЈС 1 – Презентација финансијских извјештаја). За реализацију и евидентирање наведених средстава, недостају заокружене процедуре између Правобранилаштва Брчко дистрикта БиХ, Дирекције за финансије и Одјељења за просторно планирање и имовинско-правне послове о координираном планирању, евидентирању и извјештавању о стицању имовине Брчко дистрикта БиХ путем судских рјешења или нагодби.

Акционим планом за реализацију препорука ревизије за 2013. годину Дирекција је планирала имплементацију препорука у вези са евиденцијом стицања имовине у 2015. години. Сматрамо да нису постојале знатне сметње да се препоруке примијене на извјештаје за 2014. годину.

Приликом обрачуна затезних камата по судским рјешењима, врши се валоризација основице за обрачун у складу са промјенама потрошачких цијена на основу података надлежног органа за статистику. Ревизијом је уочено да се валоризација обрачунава мјесечно само за мјесеце када су исказани пораста цијена и иста се обрачунава на терет Дистрикта, док се валоризација не врши када су мјесечни коефицијенти у корист Дистрикта. С обзиром да се у складу с чланом 4 Закона о висини стопе затезне камате обрачун камате врши примјеном броја дана и дневне стопе камате за цијели период кашњења, сматрамо да се и валоризација треба вршити усклађивањем нивоа цијена на дан исплате са цијенама на дан настанка обавезе, те на тако добијену стопу раста цијена примијенити одредбе члана 4 става 2 о необрачунавању негативне валоризације.

Потребно је планирати потребна средства за извршење судских пресуда и поравнања на основу исказаних реалних потреба и процјена у складу са њиховом суштином, те обезбиједити континуирано праћење извршења буџета и благовремено обезбјеђење недостајућих средстава предлагањем ребаланса за текућу годину.

Потребно је, приликом стицања имовине у судском поступку експропријације земљишта, издатке за експропријацију планирати и признавати у складу са њиховом суштином, те као такве укључити у финансијске извјештаје у складу са одредбама МРС-ЈС 1 – Презентација финансијских извјештаја, на терет припадајућих капиталних пројеката.

Потребно је обрачун валоризације основице за обрачун затезних камата вршити досљедном примјеном Закона о висини стопе затезне камате у погледу периода на који се односи.

6.6. Поступци принудне наплате прекршајних налога

У 2014. години покренуто је 1.611 поступака принудне наплате за обавезе у износу 273.905,50 КМ, од чега је наплаћено 74.334,00 КМ. Број непокрених предмета из 2013. и 2014. године је 3.933 што је образложено недостатком људских ресурса. У структури налога значајан дио се односи на новчане казне мале вриједности чија је наплата отежана самим трошковима поступка који значајно премашују износ потраживања од казне. Значајну препреку ефикаснијој наплати представља непостојање системске електронске размјене података између Пореске управе и других институција којим би се рационалисала постојећа комуникација која се обавља службеном преписком и омогућио непосредан увид у сва примања дужника која би могла бити предмет пљенидбе.

Наведено упућује да Дирекција за финансије није обезбиједила неопходне претпоставке за континуирану обраду запримљених предмета (прекршајних налога) и благовремено и свеобухватно покретање поступака принудне наплате, што није у складу са одредбама члана 17 Упутства о раду Пореске управе Дирекције за финансије Брчко дистрикта БиХ. Све горе наведено имало је за посљедицу да су значајна средства по овом основу остала ненаплаћена у 2014. години.

Потребно је обезбиједити претпоставке да се благовремено и свеобухватно покрећу и спроводе поступци принудне наплате из надлежности Дирекције за

финансије у складу са одредбама Упутства о раду Пореске управе Дирекције за финансије Брчко дистрикта БиХ.

6.7. Годишњи попис средстава и извора средстава на дан 31. 12. 2014. године

Дирекција за финансије је извршила именовање комисије за попис 30. октобра 2014. године са задатком да, у складу са Упутством о раду пописних комисија и обављању пописа средстава, потраживања и обавеза, сачини план рада и изврши попис у Дирекцији за финансије, са стањем на дан 31. 12. 2014. године, те да Извјештај о извршеном попису усаглашен са књиговодственим стањем достави Централној пописној комисији. Пописом новчаних средстава, као сумњива средства, обухваћена су и средства ороченог депозита код „Бобар банке“ а. д. Бијељина у износу 2.500.000,00 КМ.

Увидом у документацију установили смо да је Комисија Записник о попису на дан 31. 12. 2014. године доставила Централној пописној комисији 24. фебруара 2015. године, што није у складу с чланом 7 Упутства о раду пописних комисија о обављању пописа, средстава, потраживања и обавеза којим је предвиђено да је рок за обављање и доставу пописних листа Централној пописној комисији до 15. јануара наредне године за претходну. Осим тога, у појединачним пописним листама није евидентирано стварно вријеме почетка и завршетка пописа.

Потребно је попис имовине планирати и вршити на начин и у роковима прописаним Упутством о раду пописних комисија и обављању пописа средстава, потраживања и обавеза.

7. КОМЕНТАР

Дирекцији је уручен Нацрт извјештаја о ревизији финансијског пословања у периоду 1. јануар – 31. децембар 2014. године, број: 01-02-03-13-398/15, на разматрање и достављање евентуалних нових доказа и коментара на налазе ревизије.

У остављеном року од петнаест (15) дана, Дирекција се изјаснила дописом број: 13.9-04.1-634/15 од 1. септембра 2015. године. У изјашњењу на Нацрт извјештаја Дирекција за финансије је дала образложење за неусклађеност организационог плана са Законом о Дирекцији за финансије без адекватног документовања навода. С обзиром да у изјашњењу нису предочени нови докази и да наведена квалификација није имала одлучујући утицај за квалификацију мишљења у Нацрту извјештаја о ревизији финансијских извјештаја, исти без измјена представља коначан извјештај о ревизији финансијског пословања Дирекције за финансије у 2014. години.

Тим за ревизију:

Сафет Нишић, дипл. ек.

Амра Илић, дипл. ек.

Татјана Павловић-Клашнић, дипл. пр.

8. ПРИЛОЗИ ИЗВЈЕШТАЈА О РЕВИЗИЈИ

Структура одобрених и извршених текућих издатака Дирекције за финансије за 2014. годину приказана је у следећој табели:

Табела број 1

Екон код	Назив економског кода	Остварено 2013.	План буџета 2014.	Пре-расподјела	Ребаланс	Одобрени буџет	Извршење 2014.	% 8/7	% 8/2
0	1	2	3	4	6	7	8	9	
611000	Плате и накнаде трошкова запослених	3.016.643,93	3.110.489,92	0,00	-82.486,14	3.028.003,78	2.818.968,81	93,1	93,4
611100	Бруто плате и накнаде	2.952.845,87	3.042.994,92	0	-82.486	2.960.508,78	2.779.466,22	93,9	94,1
611200	Накнаде запосленим	63.798,06	67.495,00	0	0	67.495,00	39.502,59	58,5	61,9
612100	Доприноси на терет послодавца	94.205,48	97.044,07	0	0	97.044,07	90.525,68	93,3	96,1
613000	Издаци за материјал и услуге	16.752.539,85	17.071.964,00	0,00	-974.819,79	16.097.144,21	16.545.802,83	102,8	98,8
613100	Путни трошкови	12.956,65	17.129,00	5.400	0	22.529,00	21.475,00	95,3	165,7
613200	Издаци за енергију	71.225,01	66.000,00	2.700	0	68.700,00	69.113,00	100,6	97,0
613300	Издаци за комуналне услуге	175.963,32	173.600,00	-5.000	0	168.600,00	154.446,76	91,6	87,8
613400	Набавка материјала	48.083,73	53.000,00	-520	0	52.480,00	51.585,64	98,3	107,3
613500	Издаци за услуге превоза и горива	21.140,29	15.204,00	6.100	0	21.304,00	19.170,81	90,0	90,7
613700	Издаци за текуће одржавање	70.528,49	91.658,00	-14.358	0	77.300,00	66.821,45	86,4	94,7
613800	Издаци за осиг., банк. услуге и услуге платног промета	24.559,00	22.947,00	900	0	23.847,00	21.235,77	89,1	86,5
613900	Уговорене услуге	16.328.083,36	16.632.426,00	4.778	-974.820	15.662.384,21	16.141.954,40	103,1	98,9
616000	Камате и остале накнаде	411.174,15	386.376,00	0,00	59.350,00	445.726,00	431.419,00	96,8	104,9
616200	Издаци за иностране камате	47.456,14	58.689,00	0	0	58.689,00	51.875,58	88,4	109,3
616300	Камате на домаће позајмљивање	261.223,46	238.004,00	0	19.200	257.204,00	257.189,29	100,0	98,5
616400	Остале накнаде везане за позајмљивање	102.494,55	89.683,00	0	40.150	129.833,00	122.354,13	94,2	119,4
	Укупно текући издаци	20.274.563,41	20.665.873,99	0,00	-997.955,93	19.667.918,06	19.886.716,32	101,1	98,1

Преглед планираних и наплаћених прихода у 2014. години

Табела број 2

Р. Б.	ВРСТА ПРИХОДА		Остварено 2013. године	План за 2014. годину	Задужење 2014. године	Остварено 2014. г.	% 6/3	% 6/4	% 6/5
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	711100	Порез на доходак	1.763.320,00	1.500.000,00	1.734.358,00	1.537.135,00	87,2	102,5	88,6
2	711200	Порез на добит	11.353.994,00	8.250.000,00	10.924.581,00	9.566.832,00	84,3	116,0	87,6
3	713100	Порез на плату	8.409.390,00	8.600.000,00	7.542.944,00	8.243.403,00	98,0	95,9	109,3
4	714100	Порез на имовину	1.316.856,00	1.300.000,00	1.504.419,00	1.457.058,00	110,6	112,1	96,9
5	715100	Порез на промет произв. и усл.	61.823,00	0,00	0,00	296.238,00	479,2		
6	715200	Порез на промет од игара на срећу	394.895,00	450.000,00	419.678,00	403.768,00	102,2	89,7	96,2
7	715300	Накнаде за издавање одобрења за приређивање игара на срећу	490.500,00	500.000,00	718.000,00	632.280,00	128,9	126,5	88,1
8	722321	Комуналне таксе	451.919,00	400.000,00	0,00	153.916,00	34,1	38,5	
УКУПНО:			24.242.697,00	21.000.000,00	22.843.980,00	22.290.630,00	91,9	106,1	97,6

Буџет капиталних потреба 2012/2014. година

Табела број 3

Редни број	Година одобрења	Планирано	Извршено до 2014. г.	Извршено 2014. г.	% извршења
1	2012.	124.612,70	107.155,10	0,00	85,99%
2	2013.	125.000,00	0,00	78.920,60	63,14%
3	2014.	0,00	0,00	0,00	0,00
Укупно 2012-2014		249.612,70	107.155,10	78.920,60	74,55%